

Készüljünk a búcsúra!

Közeleg a Palócok Vigyázó Keresztjének búcsúja, **július 5-e!** Jegyzetünk után olvasható a jeles egyházi és politikai személyiségeknek írott levelünk, és az arra érkezett rövid válaszok. Elkezdődött hát a szervezőmunka, amelyhez várjuk olvasóink csatlakozását: vegyék lapunkat egy felkérő levélnek, és azon túl, hogy bizonyosan jelen lesznek, ismeretési körükben tolmácsolják meghívásunkat!

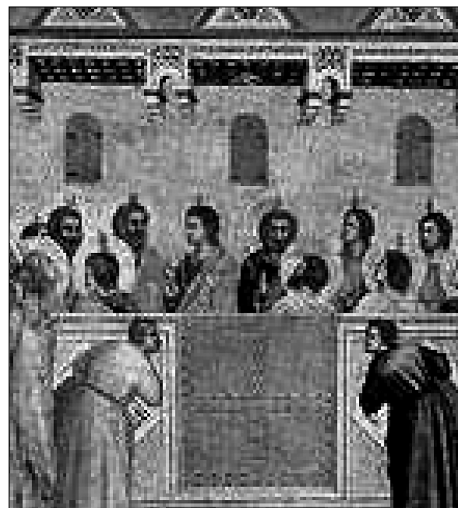
Néhány év alatt községünk legnagyobb ünnepévé nőtte ki magát a Palóc búcsú, július első szombatján több vendég érkezik a faluba, mint ahányan itt élünk. A falu lakosságának többsége az új ünnepünket elfogadta, a sikeres lebonyolítás érdekében áldozatot hoz, fáradozik érte. Sokan a búcsúra érkezők közül irigyelnek minket, mondván összetartó népe van a mi kis falunknak. Valóban, büszkék lehetünk, de elégedettek nem. Törekednünk kell arra, hogy minden évben többen legyünk, a szervezéssel járó munkákat jobban el tudjuk osztani.

A keresztállítás és a búcsú községünket egy magasabb ismertségi szintre emelte. Évről évre felhívjuk magunkra az országos média figyelmét, ha nem is áttörő erővel jelenik ez meg, de mindig több embernek lesz ismerős Herencsény neve. Éppen ezért a búcsú nem tekinthető kizárólag egyházi eseménynek, bár a jelenlévők zöme hívő ember. Ha a ma oly divatos marketing szempontok szerint vizsgálnánk ünnepünket megállapíthatnánk, hogy ez által emelkedünk ki a kis nógrádi, belső-cserháti falvak közül.

Mi szükség van erre? – tehetik fel a kérdést, a kétkedők! Minden embernek és közösségnek szüksége van arra, hogy a szürke hétköznapiak (Folytatás a 2. oldalon)

Pünkösöd üzenete

Mikor elérkezett Pünkösöd napja, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zúgás hallatszott az égből és egészen betöltötte a házat, ahol gyülekeztek a tanítványok és Mária. Majd pedig szétoszló tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. A Szentlélek szállt le tüzes lángnyelv képében, s világosította meg mindnyájuk elméjét, készségeket, azaz karizmákat adott az embereknek, hogy megbizonyosodjanak Isten mindenható erejében és jelenlétében! Pünkösöd ünnepe ezt adta nekünk, melyet évente át is élünk.

Hogyan is történt a Szentlélek eljövetele? Közösségben, az összegyűlteket előtt! Ebből fakad, hogy mi római katolikus követői Jézusnak a Szentlélek ünnepét, Pünkösödöt közösségekben éljük meg. Majd minden faluból és városból zarándokmenet indul a búcsúba. Környékünkéről Szentkútra, de még többen az erdélyi Csíksomlyóra, hogy várjuk a Szentlélek újbóli megérkezését, hogy Isten tüzes lelke, hitünket növelje, reményünket erősítse, szeretetünket tökéletesítse! Érezzük Isten mindennapi jelenlétét!

Az 1950-es évek közepéig a mi kis falunkból is szombaton hajnalban megindultak Szentkútra Horák József vezetésével, és délután négy óra körül értek oda. Harangozó Józsi bácsi – így hívták a faluban – majd két évtizeden keresztül volt búcsúvezető–előimádkozó. Kicsit megpihentek, majd a templomban virrasztottak. Éjfélkor mindig szentmise volt, majd virrasztva várták a napkeltét, mintegy a Szentlélek tüzének dicső fényét! Buzgón imádkozva kérték a Szűzanya közbenjárását, hogy Jézus maradjon velük, segítse őket mindennapi munkájuk és életük során. Az ünnepi szentmise „Piros Pünkösöd napján” délelőtt 11 órakor kezdődött. Festői látvány volt a palóc falvakból érkezettek színes népviselete. Mindig nagy tömeg gyűlt össze.

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

Készüljünk a búcsúra!

monoton világból kizökkenjen, kiemelkedjen. Ehhez ünnepekre, célokra van szüksége, amelyekre készülni lehet. Erőforrásokat szabadítanak fel, amelyeket egyébként megszokott hétnapjainkban nem tudnánk mozgósítani. Egy közösséget tagjainak tíz százaléka is sikeressé tehet, de minél többen csatlakoznak a közös célok megvalósítására, annál erősebbé, életrevalóbbá válik.

Nyilván vannak olyan polgártársaink, akiket a vallási célok nem lelkesítenek, de velük is találhatunk közös célt, ez pedig a községünk jövője. Bár csak több olyan eseményünk lenne, amelyet a különböző érdeklődésű csoportjaink kezdeményeznek, s a többiek csatlakoznak hozzá. Ezzel mindannyian jól járnánk, előbbre jutnánk.

Ennek a jegyében kérem községünk lakosságát és a Herencsényi Hírmondó minden olvasóját, hogy vegyen részt Palóc búcsúnk előkészítésében! A kudarc mindannyiunk szégyene, a siker mindannyiunk dicsősége!

Pekár István*(Folytatás az 1. oldalról)*

Pünkösöd üzenete

A szentmise után községenként gyülekeztek a zarándokok a templomi lobogók alatt, s indultak haza. Herencsény határában már várták őket, szintén templomi lobogókkal, amelyeket hozzáérintettek a búcsút megjárt lobogókhoz, s a búcsújárókkal együtt vonultak a templomba. Rövid hálaadás után mindenki ment a családjához, ahol a rokonok várták az útközben történtek elbeszélését, hisz a nehezen járók, vagy korosabbak már nem tudtak menni, de lélekben velük imádkozgattak visszatérésükig. Sokan csak ekkor találkoztak más faluba házassodott testvérükkel, rokonukkal. A nagycsalád közösségében élték meg a Szentlélek kiáradását! A búcsújáróknak lenvászonból szőtt tarisznyájukban volt az elemózsiájuk A búcsús tarisznyát gyönyörű, palócmintás hímzéssel díszítették, hisz ünnepre készült, az Úr és a Szűzanya elé került. Nyakukban a rózsafüzér, imakönyvet csak az előimádkozó vitt magával.

A búcsújárók templomi lobogókat vittek magukkal és a rózsafüzér imádkozásával, énekekkel mentek hegyeken, völgyeken. A búcsújárást mindig felajánlották az Úrnak és fogadalmakat tettek, melyek

Beer Miklós váci megyéspüspök válasza

Beírtam a naptáramba az időpontot. Köszönöm a kedves invitálást. Örömmel készülök. A szokásos csatornákon hirdetem én is.

Üdvözlettel

Beer Miklós

Nagy Andor képviselőnk válasza

Köszönöm a szép sorokat, a meghívást a Palóc búcsúra. Ott leszek minden bizonnyal. Viszek magammal 10 embert....

Barátsággal:

Andor

Surján László volt képviselőnk, jelenleg Európa Parlamenti képviselő válasza

Köszönöm a meghívást, s a jelen helyzetben úgy látom, hogy végre idén én is eljutok a Kereszthez.

Szeretettel köszöntelek:

Laci

ket bizony néha nem sikerült betartani, de Isten a szándékot nézi, és ismeri gyarló voltunkat!

Sajnos az ötvenes évek végétől a nyolcvanas évekig nem volt zarándoklat Szentkútra, de Horák Istvánné – Vincze Mari néni – az 1980-as években újra indította a búcsújárást. A „Máriás leányok” szervezetét is ő hívta újra életre, s ők azóta is folyamatosan cserélődve ápolják a hagyományt.

A Pünkösöd a Szentlélek kiáramlásának ünnepe, de ezt a palóc és az észak-alföldi magyarság szétszakíthatatlanul összekapcsolta a Szűzanya ünneplésével. A pünkösdi búcsúk Mária kegyhelyeken zajlanak. Csíksomlyóra a világ minden tájáról érkeznek magyarok, az összegyűlték száma közelíti a félmilliót.

A Pünkösöd a májfa állítás ideje is egyben. Ahol pedig május 1-re állították, ilyenkor szokták kidönteni. Májfát az udvarló legény állított a választottjának, melyet színes

pántlikákkal, néha étellel, de leginkább egy-két palack borral díszítettek. Ezek legallyazott sudár fák voltak, a legtetejükben egy kis zöld lombbal és fentebb említett díszekkel. Pünkösdkor esténként táncos vigadalmakat is tartottak.

Ugyancsak ezen az ünnepen történt a „pünkösödölés”, mely első sorban adománygyűjtés célját szolgálta, általában király-királyné párosnak öltözködött párt kísérették a falu utcáin, s gyerekek és fiatalok énekelve, táncolva gyűjtötték az adományokat.

Ma is vidáman, tavaszias hangulatban ünnepeljük Pünkösödöt, mert akarjuk, hogy Isten szent lelke megérintsen, eltöltsön és karizmákkal gazdagítson mindnyájunkat! Legyen hitünk, reményünk hazánk elkeserítő állapotában, hisz nem vesztet el mindenünk. Él még a magyarságba vetett erőnk és Isten szent lelkével töltekezve változtathatunk szent hazánk siralmas helyzetén!

Kalmár Ildikó

Jól teljesítettek a polgárőrök

Huszonhat tagú Polgárőrségünk a következő eseményeken volt jelen:

Január 16-án a magyarnándori őrszel, Simon Imre alezredes irányításával a Doni Emléktúra helyszínét biztosítottuk négy fővel.

Májusban többszöri módosítás után megtörtént a Polgárőrség bírósági bejegyzése. Bagyal Gyula, a nógrádkövesdi polgárőrség vezetője volt segítségünkre.

A tavasszal az itthoni futballmeccseket biztosítottuk, általában hat fővel.

Július 7-én a Palóc búcsú és a falunap biztosítása volt a feladatunk a magyarnándori őrszel, Ferencsik Arnold alezredes irányításával. Polgárőreink teljes létszámmal jelen voltak az eseményen.

Augusztus 16-án a faluban megrendezett Nógrád Megyei Közgűlés ünnepi ülését biztosítottuk, a parkolás irányítása, a parkoló őrzése volt a feladatunk. Tíz fővel vettünk részt az eseményen.

Szeptember 1-én Cserhátsurányban járt Sólyom László köztársasági elnök. A balassagyarmati és magyarnándori rendőrség, valamint a cserhátsurányi és herencsényi polgárőrség feladata volt az esemény biztosítása, tíz fővel voltunk jelen.

Ősszel a helyi focimeccsek biztosítását végeztük általában hat fővel.

A múlt évben egy bűncselekmény történt a községben. Egyik hétfőre virradóra törtek be az üzletbe. Aznap éjszaka nem volt járőrszolgálat. Pénteken és szombaton adunk szolgálatot 22–04 óra között háromfős létszámmal.

Az elmúlt évben a rendőrséggel együtt 156 óra közös szolgálatot adtunk. A 26 fős polgárőrségünk az év folyamán összesen 1884 óra szolgálatot adott.

A 2007-ben 80 ezer forint támogatást kaptunk az önkormányzattól, aminek töredékét az évközi gyűlések üzemanyag-költségére, a többi

pedig 2007. évváró és 2008. évnitó gyűlésére fordítottuk.

Idén ősszel ünnepli polgárőrségünk a 10. évfordulóját. Ez alkalommal elnök- és vezetőségválasztás is lesz.

Továbbra is várjuk újabb fiatalok jelentkezését a Polgárőrség tagjai sorába.

Jusztin Sándor, elnök

Múlnak az évek...

Előző számunkban a kisiskolások szólaltak meg. Elmondták, hogyan élték meg, amikor egy lépcsőfokot léphettek felfelé az élet lajtorjáján. Most, az immár középiskolás Barkó Bálint, és a főiskolás Kalocsai Enikő számol be nekünk az új kezdetről.

Barkó Bálint

9. osztályos tanuló, Mikszáth Kálmán Kereskedelmi Szakközépiskola és Gimnázium Balassagyarmat

A középiskola sokkal másabb, mint az általános. Itt nem név szerint kell szólítani a tanárokat, hanem tanárnőnek, tanár úrnak. A tanároknak vannak elvárásai, valakinek nagyobb, valakinek kisebb. Bár nehezebb is, mint az első 8 osztályban, de sok szorgalommal és tanulással könnyebben vesszük a nehézségeket. Nemcsak szorgalom kell, hanem jó magatartás – ha nem vigyázunk magunkra, gyorsan betelhet az ellenőrzőfüzet! A beilleszkedés sokkal gyorsabban megy,

mint az általánosban. Mindenki azt nézi, hogy mit tudunk fizikailag és szellemileg. Az iskolában találkozhatunk régi osztálytársakkal, barátokkal, ismerősökkel. De összefoglalóan, az általánosnál sokkal jobb a középiskola!

Kalocsai Enikő

I. évfolyam, Károly Róbert Főiskola, Gyöngyös

Kalocsai Enikő vagyok. 2007-ben érettségiztem Balassagyarmaton a Mikszáth Kálmán Középiskolában, majd ezután kerültem a Károly Róbert Főiskolára, Gyöngyösre. Ez számomra elég nagy váltás volt. Új város, új szerkezetű

hatalmas intézmény messze a családtól és a régi barátoktól. Ennek ellenére nagyon vártam a szeptembert, mert tudtam: rengeteg újdonságot tartogat számomra.

Mintegy 350 hallgató tanul most a főiskola első évfolyamán, velem együtt. Nincsenek osztályok, mint középiskolában, szakonként vagyunk szétosztva 1–2, de maximum 3 csoportra. A csoportok létszáma akár 60 fő is lehet. Két fajta óránk van: előadás és szeminárium. Az előadás látogatása nem kötelező csak ajánlott, míg a szemináriumra kötelező bejárni, és legfeljebb három hiányzás megengedett. Az órák időtartama 2×45 perc, azaz másfél óra, és félórás szünetek vannak az órák között. Hivatalos ügyeink intézésében a csoportvezető áll rendelkezésünkre, illetve fordulhatunk még a főiskolán működő Hallgatói Önkormányzathoz is.

Itt sokkal nagyobb szabadsággal rendelkezünk, de sokkal nagyobb felelősség is van a vállunkon. Ennek ellenére nagyon élvezzük a diákéletet. Van nekünk csoporttalálkozóink, szakejtjeink, túrázni járunk, rendszeresen veszünk részt veradásokon, és szép számban jelenünk meg a hétfői, valamint a szerdai bulikon a főiskola klubjában.

Ez nagyon izgalmas új élet, tele kihívásokkal és lehetőségekkel. Csak rajtunk múlik, hogy elszalasztjuk-e őket, vagy megalapozzuk itt a jövőnket.

Jó tanácsok érettségi előtt!

Lassan közeledünk április végéhez, illetve május elejéhez. Jönnek a középiskolai ballagások, illetve az érettségik. Ezért szeretnénk kis segítséget nyújtani idén érettségiző lányoknak és fiúknak néhány hasznos technikai tanáccsal:

- Fontos, hogy **mindig legyen nálad a személyi igazolványod!** Igazolvány nélkül ugyanis nem engednek érettségizni.
- Fontos még többek között a **ceruza, legalább 2 toll, radír, vonalzó, körző illetve számológép** (ne felejtés el elemet cseréltetni a biztonság kedvéért).
- Mindig legyen nálad **víz** vagy valamilyen **üdítő, étel** illetve nem árt a **szőlőcukor** sem.
- **A ruhád** amennyire csak lehet, **legyen kényelmes**, hogy ne zavarjon a munkában.
- Fontos, hogy az **írásbeli érettség**in a feladatokat **munkafüzetek** formájában kapod, amelye-

ket **MINDEN oldal tetején a kijelölt helyen alá kell írni.** Ezzel kezd, mert ha elfelejted érvénytelen a dolgozat!

- A ceruzával írt válaszokat nem fogadják el, **mindent írd át a végén tollal!**
- **Történelem és matematika írásbeli érettség**in használható a **történelem atlaszod**at, illetve a **négyjegyű függvénytáblázatod**at. Fontos viszont, hogy ezek teljesen tiszták legyenek! **Ne legyen semmi beléjük írva, illetve bejelölve**, különben nem veheted igénybe ezt a fajta segítséget.
- A **kérdéseket mindig alaposan**

olvasd végig, mert a rossz válaszok nagy része a figyelmetlenségen alapszik.

- A **megoldott feladatokat MIN-DIG ellenőrizd le**, illetve olvasd át még egyszer, mert fontos pontokat veszíthetsz.
 - **Szövegi érettség**in minden, ami tételhúzás után a **segítség**edre lehet, egy **külön asztalon bent lesz a teremben (lexikonok stb.)**, ezeket használj bátran.
 - **Készíts rövid vázlatokat**, amibe ha belepillantasz, összefüggően tudsz beszélni az adott témáról.
 - **MINDENT MONDJ EL**, ami csak eszedbe jut!
- Végezetül pedig ne feledjétek, hogy a szomszéd sose okosabb! Sok sikert! Kalocsai**

Vallomás a szülőföldről

Nene emléke elkísér a sírig

1960. január 29-én születtem Herencsényben. Talán én voltam az utolsó, aki a faluban látta meg a napvilágot, nem úgy mint a velem egykorúak, akik Balassagyarmaton a kórházba születtek. Ezért úgy érzem, még közelebb áll hozzám a kis falum. A fővárosban szívesen nosztalgizom a gyermekkoromról, ilyenkor még jobban tele van a szívem meleg szeretettel Herencsény iránt. Kiemelném a számomra fontos dolgokat a gyermekkorból.

Nagyon szívesen emlékszem a régi szép telekre. A szívű hó ragyogása, a sparhelt melege mellett töltött esték varázsa a mai napig élénken él bennem. Akkor talán csak arra gondoltunk, hogy nagyon hideg van, bár most is úgy lenne! Ezek a téli estéken karácsony előtt volt a szentcsalád-látogatás, ami életem végéig elkísér. Talán ez a legfontosabb emlék az életemben. Ha erre gondolok, mindenek előtt eszembe jut egy néni, akit nagyon szerettem. Bucsánszki Jánosnének hívták, de nekem csak Nene volt és az is maradt. Talán 7–8 éves lehettem, mikor először mentem vele imádkozni, és amíg tartott ez a szép szokás, Nene volt a kísérem. Ekkor kezdtem talán igazából az életem, megtanultam azt az értékrendet, ami az emberi szeretetet mindenek elé helyezi, és ezt most is így érzem. Soha nem felejttem el, hogy honnan jöttem, és hová vágyom vissza.

Az iskolás korszak emléke is a nyugalmat tükrözi vissza. Nem volt semmi kényszer, semmi nehézség, a nyári szünetekről nem is beszélve. Az ut-

ca gyerekei a tarlóra hajtották a libákat, és azon versenyeztünk, ki szed több kalászt. Még mindig öszszefut a számba nyál, ha a tarlón fogyasztott reggelikre gondolok. Jártunk csemetébe is, ami nehéz, de szép erdei munka volt. Ezekre az időkre szívesen gondolok, ezek az események meghatározóak az életemben.

Nagyon sokat lehetne még mesélni, de sajnos idő hiányában ennyire telt. Most Budapesten dolgozom, és a cégnél is nagyon szeretik ezeket a valóságos meséket, ezért is szeretnek, elfogadnak, munkámat, jelenlétemet elismerik.

A szülőfalumtól én ezt tanultam, és eddig ebből jól vizsgáztam!

Ami még fontos nekem, én voltam 1983–1998-ig a helyi posta vezetője, a kézbesítőm Kerekes Józsefné, Illus és Sági Antal volt. Rájuk is nagy szeretettel gondolok. Akkor valamelyest kamatoztattam a gyermekkoromban tanultakat, az emberekhez való hozzáállást. Nagyon ismertem a faluban élő embereket, és még a mai napig is felidézem közös emlényeinket, nehogy elfelejtsem őket. Édesapámmal és nővéremmel, Ilikével szoktam beszélgetni a számomra fontos eseményekről, illetve minden újdonságról, ami a faluban történik. Nagyon szívesen segítetek, ha valamilyen tudok. Örülök, hogy maradtatok ott, illetve költöztek oda olyan emberek, akik őrzik a hagyományokat, szeretett szülőfalum varázslatos hangulatát. Herczeg Teréz

Hirdetmény

Szemétszállítás

Az önkormányzat értesíti a község lakosságát, hogy a háztartási szemét – várhatóan júniusig – kétéhetente kerül elszállításra. A szemétszállítók a polgármesteri hivatalban – hivatali időben – megvásárolhatók 205 Ft/db áron. Itt vehetők át a szelektív hulladék gyűjtésére alkalmas zsákok is.

Az ember végre hazaér, leállítja a kocsit, belép a még csipős hidegből a meleg lakásba, felkapcsolja a villanyt, hogy elolvassa a Herencsényi Hírmondó legfrissebb számát. Közben energiát használ közlekedésre, fűtésre, világításra, és még sok mindenre.

Megszoktuk, hogy csak el kell fordítanunk a slusszkulcsot, csak nyomnunk kell a gázpedált. Csak egy mozdulat, és működnek a dolgok. Az energia mindennapjaink részévé vált, annyira természetes, hogy lassan már el sem tudjuk képzelni nélküle az életünket.

Az életünket megkönnyítő energia kétféle lehet: megújuló és meg nem újuló. Az első csoportba olyan energiahordozók tartoznak, amelyek manapság is korlátlan mennyiségben keletkeznek (szél, napsütés, vízenergia), a másodikba pedig olyanok, amelyek a föld történetének régebbi korszakaiban jöttek létre, ezért ezek előbb-utóbb sajnos elfogynak. Napjainkban még ilyen, úgynevezett fosszilis energiahordozó adja a felhasznált energia nagy részét, de folyamatosan nő a megújuló energia aránya. Az energiahordozók egy része közvetlenül felhasználható, ilyen a földgáz, amivel lakásainkat fűtjük, meleg vizet állítunk elő, és ételeinket melegítjük. Sajnos az esetek döntő többségében az eredeti energiahordozót át kell alakítani, hogy könnyebben fel tudjuk használni. A kőolajból benzint, diesel olajat állítunk elő, és elektromos áramot hoznak létre gázzal, olajjal vagy szénnel fűtött erőművekben. Ez az átalakítás azért is praktikus dolog, mert így a felhasználás helyén, a lakásunkban már sokkal kevesebb szennyező anyag keletkezik, a végső energiaszolgáltatás tulajdonképpen nagyon tiszta dolognak tűnik. De van itt egy turpisság, hiszen csak annyi történt, hogy az égés során keletkező CO₂ és más égéstermékek kicsit távolabb keletkeznek.

Mivel az energia szállítása még csupa becsületes ember jelenlétében is veszteséggel jár, akár elektromos vezetékeken, akár csövekben továbbítjuk, ezért többet kell

Energia

belőle előállítani, mint amennyit végül felhasználunk. Ráadásul a bonyolult elosztórendszerek működtetése is sok energiát igényel. Ezeket a költségeket az utóbbi években egyre inkább érezzük a számlák befizetésekor. Ez talán egy kicsit megkönnyíti, hogy tudatosabban, okosabban használjuk az energiát, és így két legyet ütve egy csapásra pénzt takaríthatunk meg és csökkenthetjük a környezetszennyezést.

Melyik számunkra a legolcsóbb energia? Hát az, amit fel sem használunk. Sokféle módszerrel csökkenthető a fogyasztás, egy ház teljes hőszigeteléséhez sok pénzre

van szükség, de a nyílászárók rendberakása és szigetelése is meglátszik a számlákon. A legtöbbet használt lámpáknál az energiatakarékos izzók használata is hamar behozza a pénzt, a számítások szerint a rendszeresen használt háztartási gépek esetében is egy-két éven belül megtérül a magasabb energiaosztályhoz tartozó árkülönbség. A sokféle módszer közös abban, hogy az odafigyelés, a tervezés, a tudatos döntések hozzák meg az eredményt. És ez persze nem egy új találmány, emlékszem, nagyanyám még ösztönösen sokkal jobban figyelt ezekre a dolgokra, nekem már tudatosan kell rávennem magam, hogy ne hagyjam égve a konyhában a villanyt, ha kimegyek fél órára a kertbe.

Az energiaszolgáltatás csökkentésére idén is kiírt pályázatot a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, a költségek 15–20%-a vissza nem térítendő támogatás, emellett a beruházásra finanszírozására hitelt is biztosítanak.

Végül néhány olyan ötlet, ami kis ráfordítással is jelentős eredményeket hozhat:

Energiamegtakarítási tippek:

Módszer	Költség	Megtérülés, megtakarítás
professzionális nyílászáró szigetelés	15–20.000 Ft (80 m ² lakásban)	2 év, fűtési költségek 15–20%-os csökkenése
energiatakarékos izzó (kompakt fénycső)	kb. 1200 Ft	élettartama 6000 óra, ezalatt 8000 Ft a megtakarítás
stand by (távírányítóval bekapcsolható) üzemmód mellőzése	0 Ft + alkalmanként 3–5 méter gyaloglás	A villanyszámlánk 5–8%-kal csökkenthető, ha a TV-t, CD-játszót, erősítőt, számítógépet „teljesen” kikapcsoljuk
„A” energiaszintű háztartási gépek használata	15–20.000 Ft	„B”-hez képest 30%, „C”-hez képest 65 % energia megtakarítás

Stodulka Gábor

Hirdetmények

Tüdőszűrés

Az önkormányzat értesíti a község lakosságát, hogy a herencsényiek **kötelező és ingyenes** tüdőszűrését május 19–22. között, hétfőtől csütörtökig 8.00–12.00 óra között végzik a Tüdőszűrő Állomáson Balassagyarmaton (16-os Honvéd út).

A tbc megbetegedések számának jelentős emelkedése miatt kéri a 30 év feletti lakosságot, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a fenti időpontok valamelyikén a szűrővizsgálat elvégzése céljából.

Hivatás

A Magyar Honvédség Kelet-Magyarországi Hadkiegészítő Parancsnoksága várja azoknak a fiataloknak a jelentkezését, akik katonai pályára szeretnének lépni, szerződéses vagy hivatásos katonaként képzelik el jövőjüket. Néhány feltétel: önkéntes jelentkezés, 18–47 év közötti életkor, magyar állampolgárság, büntetlen előélet, minimum 8 általános iskolai vagy középiskolai végzettség. A szerződés időtartama alatt a békefenntartó műveletekben külföldön is teljesíthetnek szolgálatot. A bővebb tájékoztató megtekinthető a polgármesteri hivatalban. Aki jelentkezni szeretne, itt megtalálja a címet és a telefonszámot is.

1%

A Palócföld Alapítvány kéri a község adózó polgárait, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával járuljanak hozzá programjaink, rendezvényeink megvalósításához, és a Fonó fenntartásának költségeihez. **Adószámunk: 18641183-1-12**

Kucsmagomba

A természet látszólag évezredek óta rója a maga útját. A télre tavasz jön, az élővilág a biológia törvényei szerint újra s újra megújul, a növény és állatfajok az ősi rend szerint foglalják el helyüket. A természet ismeri a mértéket, ritkán tagadja meg a megszokott javakat, és ritkán is ad többet.

Az idei április azonban dús ajándékkal lepett meg minket. A Surányi-oldalban hihetetlen mennyiségű kucsmagomba termett, napokon keresztül olykor egyszerre több tucat ember hatalmas kosarakba, szatyrokba, vedrekbe gyűjtötte a viszonylag ritka gombát. A tavasz első csemegéjét, amit környékünkön Szent György gombának neveznek, mert általában április végén jelenik meg.

A gomba vidékünk egyik legértékesebb erdei-mezzei terméke, hiszen a hatalmas erdeinkben mindig sokféle termett, évszázadok óta kiegészítve a lakosság étrendjét. A gombaszedés csodálatos hobbi, hasonlatos a vadászathoz vagy a horgászathoz. Csak a városi emberek mennek be az erdőbe és bókászhatnak összeviszsa, a falusi gombászok mindig tudják, hogy mikor és hová kell menni. Ifjú koromban magam is sokat jártam az erdőt, és a mai napig ismerem azokat a helyeket, ahol valaha rendszeresen gombát találtam. A gomba nem terem mindig, eső után meleg időnek kell következnie, ha nemes erdei gombát – vargányát, tinórut, rókagombát, császárgombát, májusi pereszket – akarunk találni. Olykor azonban még a bőséges eső és a meleg sem elég. Nagymamám mindig arra intett, hogy akkor van sok gomba, ha a növény Hold idején esik eső.

A gombaszedés is igényel bizonyos veleszületett adottságot. A sikeres gombaszedők ismertek voltak régen, s napjainkban is. Gyermekkoromban Vráskó Mártonné, Mari néni volt különösen ügyes gombaszedő, de ahogyan eszembe jutnak, Kozma Mari néni, Gyurovics Józsi, testvérbátyám, Pekár János, vagy Magyar Árpai kiváló gombászok voltak, azok ma is. Nem szabad megfeledkezniük községünk cigány származású lakosairól sem, akik legtöbbje szintén remek gombaszedő.

A gombázók sikerének titka, a jó gombatermő helyek ismerete, a jó szem, a jó szaglás, a gyors járás, és a sűrű bokros részek meglátásának képessége. Egy-egy erdőrész, árokpart vagy egy magányos fa is évekre, évtizedekre biztosíthatja a csemegét. Olykor csak egy-egy májusi gomba, vagy tinóra kerül is elő, de néhány tojással, vagy egy-két szem krumplival remek reggelit, vagy uzsonnát jelent az egész családnak. Átható ízük, aromájuk megízésíti a hozzáadott köretet is.

Ahogy a vadászok emlékeznek a ritka tróféákra, mi gombaszedők is jól emlékszünk egy-egy bőséges gombatermésre. Fedezzük fel ismét a gombákat, s ne csak mint élelmiszert, hanem mint egyfajta sportot is! Kössük össze a kellemest a hasznossal!

Süvege 6–12 cm magas, 3–10 cm átmérőjű, gömbölyű vagy ovális, többé-kevésbé tompán kúpos, egy üregű. Színe fiatalon szürkés, szürkésokker, majd okkersárga, sárgásbarna. Felületén kiemelkedő bordák által határolt, méhsejtszerű bemélyedések láthatók, ezek fiatalon szűkek, hosszúkásak, később szabálytalanul sokszögletűek.

A tönk 3–10 cm hosszú, 1–3 cm vastag, hengeres alul kissé kiszélesedő, együregű, fehéres, később okkeres színű, felülete barázdás szemcsés.

Húsos része törékeny, vízszerű, fehéres színű, kellemes illatú és ízű.

Előfordulása megfigyelhető márciustól májusig, általában kevésbé kötött talajon és jó vízellátottságú helyeken növekedni szokott.

Ehető, de nyersen fogyasztva egyeseknek megárhathat.

Fiatal korában összetéveszthető a mérgező redős és vörösbarna papsapkagombával.

Hasonló gomba még a cseh kucsmagomba, fattyú kucsmagomba.

Póréhagymás kucsmagomba sült sajttal

Hozzávalók: kucsmagomba 1 kg, póréhagyma 30 dkg, vaj 12 dkg, zöldpetrezselyem 1 csokor, só, őrölt fekete bors, ételízesítő, reszelt sajt 20 dkg.

Elkészítés:

Ennek az ételnek az elkészítéséhez megfelel az összes kucsmagombaféle, a kis süvegű, cseh és fattyú kucsmagombából ugyanúgy elkészíthető, mint a nagyobb süvegű izletes, pusztai, vagy hegyes kucsmagombából. A kucsmagombák tönkjeit levágjuk. A kucsmagombák süvegeit félretesszük. A tönköket 1–2 centiméter széles karikákra vágjuk. Ugyancsak karikákra vágjuk a póréhagymát, a zöldjét is belevágjuk, amíg világoszöld a színe. Egy serpenyőben 8 dekagramm vajat felolvasztunk, és rátesszük a gombákat, megkeverjük, majd rátesszük a póréhagymát is. Megfűszerezünk, sózzuk, borsozzuk, rárakjuk az apróra vágott petrezselymet és körülbelül 15 percig pároljuk.

Közben egy hóálló tálat vékonyan kivajazunk, belefektetjük a kucsmagomba süvegeket szorosan egymás mellé elrendezve úgy, hogy az egész tál alját szépen befedje. Csak egy sort rakunk le. A süvegeket egy kevés ételízesítővel megszórjuk, majd a serpenyőben párolt gombát és póréhagymát ráöntjük, egyenletesen elrendezzük. Ha maradt még nyers kucsmagomba süvegünk rátesszük a tetejére. A maradék pár dekagramm vajat darabokban rárakjuk, majd megszórjuk a sajttal, letakarjuk alufóliával és 20 perc alatt közepes hőfokon, sütőben megsütjük. 20 perc után kivesszük, levesszük az alufóliát és forró sütőben még pár percig sütjük, hogy a teteje szépen megpiruljon. Azonnal tálaljuk.

Régi dűlőneveink

Ha egyszer összeszámolnánk, hogy Herencsény határában hány dűlőt, árkot, földdarabot neveztek el őseink, bizonyára több százat azonosíthatnánk. Egy része már menthetetlenül elfeledődött, nevet változtatott, de jó részét még érdemes lenne felkutatni, megmenteni az utóknak. Valamikor bizonyosan mindnek megvolt a története, de ma már ezeket alig ismerjük.

Nelázd egyik dűlőjének a neve *Égett ember*. Valamikor bizonyosan egy tragédia nyomán nevezték el, de ma már nem tudjuk, hogy szénégető, hamuzsírfőző, vagy pásztor-ember volt az áldozat. A lizskói határ részét képező *Matyis* egy béreslegény nevét őrzi, aki ott akasztotta fel magát szerelmi bánatában. Mások szerint a szekérről ugrott le, de a gatyamadzagja beleakadt a lőcsbe, és magára rántotta a domboldalba álló megrakott kocsit. Az maga alá temette és agyon

nyomta. Szeretett nagynéném özvegy Eczet Ferencné férje Liszkon volt mindenek, ő mesélte nekem gyerekkoromban, hogy éjszakánként a cselédek hallani vélték, amint Matyi zörgött a kocsiodallal.

A *Dobra* és a *Paskom* gyakori dűlőnév. Az első a települések legjobb földjeit jelöli, nyilván a szláv dobrij-jó szóból ered. A Paskom pedig legelőt jelent, még a fővárosban is találunk Páskom-ligetet.

A *Peres* egy régi határperre utal. Ez is gyakori név, mert nem volt ritka a birtokvita az emberek, vagy a települések között. Aztán vannak szép, titokzatos, vagy furcsa hangzású neveink is, mint a *Madarász*, *Perbenye*, *Lepenye*, *Póka*, *Vakarás*, *Szilvágy*, *Csernek*, *Kemenc*, *Bugye*.

Egyes nevek régi tevékenységeket rejtenek: *Mészégető*, *Téglagödör*, *Műhelyi-tábla*, *Depó*. A *Szélmalompart*, a *Malom-árok* vagy a

Malomi-tábla nyilván régi malmok nyomát őrzi. A Szélmalompart tetején néhány évtizede még falmaradványok is láthatók voltak. A *Várdomb*, *Várrét* régi földvárra utal. A Terény felé vezető földút a *Barát-szurdokon* keresztül vezet. Egykor kolostor állt ott. A *Meleg-gödör*talán a forrásáról kapta a nevét. A mai napig ismert az a történet, hogy a szénbányászat kezdetekor, az egyik kutatófúrásból melegvíz tört fel, de ennek semmiféle írott, dokumentált nyoma nincs.

Más neveink földrajzi képződményeket, sajátosságot takarnak: *Tópatak*, *Kerekdomb*, *Nagyhegyi-lapos*, *Hosszak*, másban régi növények neve fedezhető fel: *Bikk*, *Egres*, *Szederjes*, *Rózsás*, *Alma-fai- és Körtefai-tábla*. Állatokra utal *Kijós*, *Bikarét*, *Ravaszyuk*, *Ürgés* neve.

A Herencsényt Suránytól elválasztó *Csörigarád* még a régi, falvakat rejtő, elválasztó gyeplő maradványa, és arra is utal, amikor Csör még önálló falu volt.

A régi tulajdonosok társadalmi pozíciója fedezhető fel a *Nemesforgóban*, a *Jobbágy-paskomban*, a *Zsellér-laposban*, a *Papföldben*. A *Gyürki-hegy* egykori földbirtokosának, a megye egyik leghíresebb famíliájának a Gyürki családnak a nevét őrzi, ahogy a *Swarcz-árok* vagy *Swarcz-hídja* a Swarcz családra utal. A háború előtt a legnagyobb földbirtokkal rendelkező birtokosok voltak. Sámuel még az ötven év körüliek ismerhették. Önálló dűlőnév a *Heringek-földje*, amelyet még az első világháború előtt vett Hering István édesapja és nagybátyja a nemesi származású Balázs familia egyik tagjától.

Az egykori földművelési szokások szerint nevezték el *Kenderföldet*, *Káposztást*, *Nagyszőlőt*. Az egykori cserhádi úserdőre utal az *Irtás*, a *Vágott-erdő*.

Ugye jó lenne folytatni a sort. Egy térképet kell csupán vennünk, és elkezdni a kitöltést. Oláh Ferencné, Teréz néni nagy ismerője a herencsényi határnak, de a Balassagyarmaton élő Szandai János is élő lexikonnak tekinthető. S bizonyosan még sokan ismerik a herencsényi határ zugait, várjuk a jelentkezéseket!

pekár

Elfeledett ételeink

Sorozatunkban most két régi, hagyományos ételt mutatunk be. A „magaleves” a Duna Televízió által is közkinccsé válik majd, hiszen ezt főzték a gazdasszonyok a forgatáskor. Régen minden kamrában ott volt a házilag savanyított káposzta, és a nyáron szedett, szárított gomba. Kettejük találkozásából kitűnő fogás kerekedett. Mindkét étel nagyon népszerű volt, ízükre szívesen emlékeznek vissza az emberek.

Magaleves

Amikor valamilyen tésztafélélet főzött a háziasszony, a megmaradt tésztavizet hagymás, paprikás rántással berántotta. A kifőtt tésztából keveset visszatett a levesbe, így az ebéd első fogása már kész is volt.

Káposztás gomba (szárított gombából)

A megmosott gombát és savanyú káposztát kevés vízben lassú tűzön megfőzték. Hús is kerülhetett bele, így még tartalmasabb volt. Sóval, borssal fűszerezték. Amikor puhára főtt, berántották. Tálaláskor tejföllel meglocsolták.

Áprilisban őket ünnepeljük!

Április 1-én	35 éves	Baranyai István	Hunyadi u. 6.
Április 2-án	50 éves	Varga Istvánné Veres Erzsébet	Lisznyai u. 3.
Április 5-án	60 éves	Hevér Józsefné Varga Rozália	Kossuth u. 14.
Április 7-én	65 éves	Gattyán Istvánné Zelenák Mária	Rákóczi u. 14.
Április 8-án	25 éves	Szalai Tamás	Petőfi u. 7.
Április 14-én	50 éves	Bacsó József	Dózsa u. 14.
Április 22-én	25 éves	Hevér Ákos	Rákóczi u. 9.
Április 26-án	40 éves	Hovancz Péter	Kossuth u. 144.
	65 éves	Maier Jánosné Bacsó Ilona	Kossuth u. 72.

Isten éltesse Mindannyiukat!

Közérdekű információk

Polgármesteri hivatal fogadóórái 549-008

Hétfő	13.30 – 16.00	Fábián Jánosné
Kedd	8.00 – 10.30	Fábián Jánosné
Csütörtök	8.00 – 12.00	Fazekas János
	13.30 – 15.30	Füleki Sándor

Jusztin Józsefné polgármester hétfőtől-péntekig a dél-élelőtti órákban a hivatal épületében elérhető.

Teleház nyitva tartása

A Teleház hétfőtől-szombatig 12.00–20.00 óráig tart nyitva. Csütörtök szünnap.

Klub nyitvatartása

A klub a Teleház nyitva tartása szerint működik.

APEH Balassagyarmati Fiókja 501-060

Kedd és csütörtök: 8.00–14.30

Okmányiroda Balassagyarmat

Gépjármű ügyek intézése 505-951

Egyéb okmányok intézése 505-953

Hétfő	8.00–16.00
Kedd	8.00–16.00
Szerda	8.00–17.00
Csütörtök	szünnap
Péntek	8.00–12.00

Születés

2008. április 6-án megszületett
Lukács Katalin
és Kesserű Péter kislánya,
Kesserű-Lukács Péter.

A szülőknél és nagyszülőknél sok boldogságot kívánunk a kisbabához!

Megkérdeztük olvasóinkat

Hogyan tudnánk közös összefogással még vonzóbbá tenni falunkat?

Kiss Sándorné:

Az én elképzelésem szerint akkor szép egy falu, ha szép virágos, és nem szemetes. A kültéri szemetesládákból viszont egyre kevesebb van. Szerintem a falu minden részén szükség lenne rájuk, a játszótéren, a szabadtéri színpad és a futballpálya mellett, a buszmegállóban, de az utcákon arányosan el kellene helyezni jónéhányat, és rendszeresen kiüríteni a megteltek. Véleményem szerint az önkormányzat megkereshetné a faluban élő idős, nyugdíjas asztalosmestereket, akik nagyon szépen dolgoznak, ők biztosan szívesen vállalnák ilyen szemetesládák elkészítését, ha faanyagot és tervet kapnának hozzá. Javasolom, hogy a felesleges virágmagokat és virágtöveket, hagymákat ajánljuk fel a falu és a kereszt környékének virágosításához, díszítéséhez.

Lukács Pál:

Szerintem az összefogás terén van fejetlenség. Vannak ugyan jó ötletek, de ezek közül kevés kerül megvalósításra. Sokan várakozó állásponton vannak, húzódoznak, nem kapcsolódnak be a falu életébe. Ezt a korszak is hozta, mert az aktív korosztály el van foglalva a munkájával. És vannak, akik lazán fogják fel a dolgokat, csak úgy elégednek.

Szerintem a falut elsősorban a magunk számára kellene vonzóvá tenni. Ebből a szempontból nekem tetszetek a Fonó két évvel ezelőtti programjai, például a Bibliai előadások, az Igriczek koncertje, a klubfoglalkozások. Ilyenekkel és hasonlókkal kellene az embereket becsalogatni a közösségbe, főleg télen, amikor mindenki jobban ráér. Ezt tovább lehetne folytatni. Rendszeres, havonta ismétlődő programokból mindenki ki tudná választani a neki megfelelőt, és számíthatna rá az emberek.

Ifj. Hovancz Péter:

Mindenképpen programok szerve-

zésével tudnánk vonzóvá tenni a falut, újra élővé tenni a közösségeket. Meg kellene kérdezni az embereket, hogy mi érdekelné őket. Például egy közös kirándulás autóbusszal a fiataloknak is tetszene. Az idősebbeknek, házaspároknak palacsintasütő vagy főzőversenyt lehetne szervezni. Ezek jól bevált közösség-építő programok. Persze, tisztában vagyok vele, hogy a megszervezése és lebonyolítása nem kis feladat, ennek ellenére úgy gondolom, hogy a korosztályokat így lehetne egymáshoz közelíteni. Sőt, ha a falun belül nem megy, mert kevés az egy korosztályhoz tartozó ember, akár két, vagy több faluval közösen is szervezhetnénk programokat.

Jávorné Barsi Boglár:

A kérdés önmagában hordozza a választ, mert egy falu akkor vonzó, ha élő közösség lakja, a közösség élete pedig a közös cselekvésben, az összefogásban nyilvánul meg. Célja lehet annyi, ahány ember, ahány talentum, ahány reménység: hagyomány-élevenítes és -teremtés, természeti kincsek „előszeretése” a bozótból, kalákában végzett munka itt vagy ott, újféle igényekre adott válaszként körök, klubok; sok minden felmerül, és minden élőbbé, vonzóbbá teszi a helyet, ahol élünk. A kulcs az, hogy legyen, aki vállalja, hogy gőzmozdony lesz, és legyen, aki pedig kész vele vagonként menni közös remény felé. Egyébként kinek a számára szeretnénk vonzóvá válni...

Májusi számunkban a következő kérdéssről várjuk olvasóink véleményét:

„Ön szerint eladhatók lennének-e a helyben megtermelt, előállított, házi jellegű élelmiszerek (lekvárok, szörpök, savanyúságok, jó minőségű kolbász, szalonna), vagy kézműves termékek (fonott kosarak, népviseleti ruhadarabok, hímzések stb.)?”

Házassági évforduló – 25 év

2008. április 22-én ünnepli
ezüstlakodalmát

Lukács Pál és Bartus Katalin.

*Gratulálunk, és további boldog
évtizedeket kívánunk
a házaspárnak!*

*Köszönöm Neked,
Hogy megosztod velem
Az életem.*

*Köszönöm, hogy fogod a kezemet.
Köszönöm, hogy melletted
Nem kopott meg a szerelem,
És köszönöm,
Hogy most már mindig
Velem leszel*